

Regeling projectwerkbeurzen voor literaire vertalers

Inleiding

Een projectwerkbeurs is een projectsubsidie, waarmee het Fonds voor de Letteren beoogt bij te dragen aan de totstandkoming van de vertaling van literair werk in het Nederlands en Fries, dat wordt uitgegeven bij een erkende uitgever in een redelijke oplage en dat in de reguliere boekhandel verkrijgbaar is.

Maximaal vier vertaalprojecten kunnen jaarlijks voor subsidie worden voorgelegd. Per vertaler kan jaarlijks maximaal 75.000 gulden aan projectwerkbeurzen worden uitgekeerd. Deze regeling is een deelreglement als bedoeld in artikel 5 lid 2 van het Algemeen Reglement van het Fonds voor de Letteren.

Wie kunnen projectwerkbeurzen aanvragen?

Projectwerkbeurzen zijn bestemd voor vertalers die literair werk, zoals proza (fictie en non-fictie), poëzie, kinderen jeugdliteratuur en toneel, in het Nederlands of Fries vertalen.

Om een projectwerkbeurs te kunnen aanvragen dienen van de vertaler – op het moment van indienen van de aanvraag – minimaal twee zelfstandig vertaalde, literaire boeken in het Nederlands of Fries te zijn gepubliceerd¹. Aanvragen van vertalers die niet aan deze eis voldoen, worden niet in behandeling genomen. Toekenning van een projectwerkbeurs is gebonden aan een door het bestuur vast te stellen inkomensgrens. Het belastbaar inkomen in het jaar waarin (voorschotten van) een werkbeurs worden opgenomen, mag niet hoger zijn dan de vastgestelde inkomensgrens (zie: Indienen van een aanvraag en Definitieve vaststelling).

Welke vertaalprojecten komen in aanmerking?

Een projectwerkbeurs is strikt gebonden aan een vertaalproject dat leidt tot boekpublicatie, in geval van toneel tot opvoering. Alleen voor directe vertalingen, d.w.z.

vertalingen die rechtstreeks zijn gemaakt uit de taal waarin het oorspronkelijk werk is geschreven, kan een aanvraag worden ingediend. Voor de vertaling dient een contract te zijn afgesloten, waaruit blijkt dat minimaal bepalingen over de normhonorering per woord, het royaltypercentage en de licentie zoals geregeld in het Modelcontract GAU/VvL voor de uitgave van de vertaling van een literair werk, zijn overeengekomen. Daarnaast dient in het contract het aantal woorden (poëzie in pagina's) dat voor de desbetreffende vertaling werd vastgesteld, te zijn aangegeven. Het bestuur houdt zich het recht voor om bij ernstige twijfel aan de getrouwheid van het contract een accountantsonderzoek te doen verrichten bij de vertaler.

Projectwerkbeurzen zijn bestemd voor vertaalprojecten die op het moment van de subsidie-aanvraag nog geheel niet of niet in belangrijke mate zijn gerealiseerd. Bij het indienen van de aanvraag dient een contract aanwezig te zijn of uiterlijk binnen één maand na besluitvorming te kunnen worden overgelegd.

Het indienen van een aanvraag

Projectwerkbeurzen moeten door de vertaler zelf worden aangevraagd met gebruikmaking van bijgaand aanvraagformulier. De aanvraagformulieren dienen volledig ingevuld, gedaateerd en ondertekend te worden gestuurd naar het secretariaat. Projectwerkbeurzen kunnen het hele jaar door worden aangevraagd; er zijn minimaal twee en maximaal vier beslissingsrondes per jaar. Jaarlijks kunnen maximaal vier vertaalprojecten worden voorgelegd.

Om een aanvraag goed te kunnen beoordelen, is het belangrijk dat deze in ieder geval de volgende informatie bevat:

- Een zo concreet mogelijke omschrijving van het vertaalproject of de projecten. Gevraagd wordt aan te geven: de omvang, het genre en een goede motivering van het literaire belang van het te vertalen werk, zo mogelijk

ondersteund door recensies of beschouwingen over het werk. De aanvrager geeft tevens informatie over de werkwijze bij de vertaling, de te verwachten moeilijkheden, mogelijke oplossingen ed. Ook dient het beoogde tijdstip van afronding te worden vermeld. Indien de vertaling in samenwerking met (een) andere vertaler(s) geschiedt, dient de werkwijze en meerwaarde van de samenwerking gemotiveerd te worden. Bij bloemlezingen of selecties dient het selectie criterium te worden toegelicht. Ook een aanvraag ten behoeve van een hervertaling, zijnde een nieuwe vertaling van een eerder vertaald werk, dient met redenen omkleed te worden.

- Het oorspronkelijke werk in boekvorm of typoscript (twee exemplaren).
- Een voor de aanvraag relevant overzicht van gepubliceerde literaire vertalingen.
- Een verslag van de realisering van het laatste gehonoreerde werkplan, voorzover van toepassing.
- Een contract of de verklaring van de uitgever dat het contract binnen een maand na besluitvorming kan worden overgelegd.
- Inkomensgegevens: de meest recente belastingaanslag of andere bewijsstukken die inzage geven in het inkomen in het jaar voorafgaand aan het jaar waarin een projectwerkbeurs wordt aangevraagd én een prognose over het inkomen in het jaar van toekenning.
- Eventueel een gemotiveerde financiële planning; deze is in ieder geval noodzakelijk indien het inkomen in het jaar voorafgaand aan de aanvraag en/of de periode waarvoor de projectwerkbeurs wordt aangevraagd hoger is dan wel in de buurt komt van de inkomensgrens.

Het secretariaat kan, indien de aanvraag daartoe aanleiding geeft, de aanvrager om nadere informatie verzoeken.

De aanvrager dient er rekening mee te houden dat vijf exemplaren van tenminste de meest recente vertaling in boekvorm kort na ontvangst van

de aanvraag door het Fonds kunnen worden opgevraagd, vergezeld van (minimaal 10) pagina's uit het midden van de tekst van de oorspronkelijke boekuitgave. De aanvrager is verantwoordelijk voor een juiste en volledige informatieverstrekking op grond waarvan het Fondsbestuur redelijkerwijs tot een besluit kan komen. Indien de aanvraag, na gelegenheid tot reparatie, onvolledig is wordt deze niet ontvankelijk verklaard.

Beoordeling

Nadat is vastgesteld dat de aanvraag aan alle voorwaarden voor behandeling voldoet, wordt de beoordeling van de aanvragen voorbereid door een Adviescommissie Projectwerkbeurzen, bestaande uit minimaal drie en maximaal vijf leden van de Adviesraad van het Fonds, die daarbij gebruik kan maken van preadviezen van externe deskundigen. Bij het nemen van de beslissingen wordt rekening gehouden met de volgende (combinatie van) factoren, waarvan de kwaliteitsfactor voorop staat:

I Inhoudelijke factoren

- a) Het literaire belang en/of literaire kwaliteit, omvang en moeilijkheidsgraad van het te vertalen werk;
- b) De verwachtingen die het bestuur heeft ten aanzien van het resultaat, gebaseerd op de volgende factoren, waarvan de vertaalkwaliteit voorop staat:
 - vertaalkwaliteit van het reeds in boekvorm gepubliceerde literaire werk (c.q. het opgevoerde toneelwerk), met name die vertalingen waarvoor eerder een projectwerkbeurs is toegekend.
 - ontwikkeling van de vertaalkwaliteit
 - ervaring van de vertaler op het vertaalgebied waarop de aanvraag betrekking heeft
 - tijdsinvestering
 - (eventuele) samenwerking met andere vertalers
 - (mate van) realisering van eerdere, met een projectwerkbeurs ondersteunde vertaalprojecten.
- c) Het publicatieritme.

II Formele factoren

- a. De aanwezigheid van contracten voor het te vertalen werk of de redelijke verwachting dat het contract

- binnen een maand na de besluitvorming kan worden overgelegd;
- b. Inkomensgegevens en eventuele financiële planning;
- c. Financiële middelen verstrekt door andere subsidiegevers, opdrachtgevers ed. voor hetzelfde project;
- d. Beschikbare budget.

III Beleid

- a) Het bestuur geeft prioriteit aan literair belangwekkende projecten van meer dan gemiddelde omvang en moeilijkheidsgraad, ingediend door vertalers die bewezen hebben kwalitatief goede vertalingen te maken.
- b) Voor vertaalprojecten die worden afgewezen op grond van de literaire kwaliteit, moeilijkheidsgraad en/of omvang van de brontekst kan niet opnieuw een aanvraag worden ingediend.
- c) Wordt de aanvraag afgewezen omdat er onvoldoende positieve verwachtingen zijn over de vertaalkwaliteit van de aanvrager, dan kan pas weer een nieuwe aanvraag worden ingediend als er een nieuwe vertaling in boekvorm beoordeeld kan worden.
- d) Wanneer een aanvraag inhoudelijk positief wordt beoordeeld en uitsluitend op formele gronden (bijv. de overschrijding van het subsidieplafond of het niet tijdig kunnen overleggen van het contract) wordt afgewezen, dan wordt de aanvraag – mits er een contract is – in beginsel doorgeschoven naar de volgende beslissingsronde.
- e) Indien met meerdere vertalers aan een vertaalproject wordt gewerkt, dan dienen de vertalers er rekening mee te houden dat beoordeeld wordt of het te verwachten resultaat een consistente gezamenlijke vertaling oplevert. Gelet wordt daarbij op de wijze van samenwerking en de vertaalkwaliteiten van de vertalers.

IV En al wat verder van belang kan zijn voor het nemen van een zorgvuldige beslissing

De hoogte van de projectwerkbeurs en mogelijkheid tot gespreide opname voor langlopende vertaalprojecten

Het bestuur besluit per vertaalproject over de hoogte van het subsidie. De hoogte van de toekenning wordt gereleerd aan de vertaalkwaliteit van de aanvrager, de literaire kwaliteit van de brontekst, de omvang, de moeilij-

heidsgraad en de geplande tijdsinvestering. Ook het beschikbare budget per beslissingsronde is maatgevend. Per vertaler kan jaarlijks maximaal 75.000 gulden aan projectwerkbeurzen worden uitgekeerd. Voor vertaalprojecten die werk voor meerdere jaren omvatten, kan gedurende de periode waarin aan het vertaalproject gewerkt wordt het subsidiebedrag in gedeelten worden opgenomen met een maximum van 75.000 gulden per jaar. Indien zich omstandigheden voordoen op grond waarvan in redelijkheid niet van het bestuur verwacht kan worden dat het de hoogte van de projectwerkbeurs handhaaft, kan het bestuur een eerder besluit herzien.

Subsidieplafond

Het bestuur stelt per beslissingsronde een subsidieplafond vast. Dat betekent dat bij overschrijding van het vastgestelde plafond aanvragen op budgettaire gronden niet of met een lager subsidiebedrag gesubsidieerd worden. De hoogte van deze subsidieplafonds worden uiterlijk aan het begin jaar waarin de projectwerkbeurzen kunnen worden aangevraagd, bekend gemaakt. De middelen die na een beslissingsronde resteren, worden doorgeschoven naar het budget dat bestemd is voor een volgende beslissingsronde projectwerkbeurzen.

Besluiten

Het bestuur besluit maximaal vier maal per jaar over de ingediende aanvragen. Uiterlijk vier maanden na ontvangst van de aanvragen stelt het de aanvrager schriftelijk van zijn beslissing in kennis.

Subsidieverplichtingen

De projectwerkbeurs dient aangewend te worden voor de in de aanvraag omschreven vertaalproject(en). Wanneer een vertaalproject geen doorgang kan vinden, dient het bestuur tijdig te worden ingelicht en vervalt de aanspraak op de projectwerkbeurs. Wanneer de vertaling wordt uitgesteld, dient het bestuur eveneens tijdig te worden ingelicht. De toekenning van een projectwerkbeurs is gebonden aan de verplichting dat de vertaler vóór het einde van het

boekjaar schriftelijk te kennen geeft de beurs te aanvaarden, bijv. door middel van het aanvragen van een voorschot. Wanneer binnen de genoemde periode geen bericht ontvangen, dan wordt de subsidieverlening ingetrokken en vervalt de aanspraak op de projectwerkbeurs. Wanneer een vertaler een projectwerkbeurs heeft ontvangen van het Fonds voor de Letteren en er in slaagt meerdere subsidies of andere geldelijke middelen voor hetzelfde vertaalproject te verwerven, dient hij het bestuur daarvan in kennis te stellen. Het bestuur kan daarop besluiten de hoogte van de projectwerkbeurs te herzien en de reeds uitbetaalde voorschotten terug te vorderen of te verrekenen met nog toe te kennen voorschotten. Boeken die met een projectwerkbeurs van het Fonds voor de Letteren zijn vertaald, dienen direct na publicatie in vijfvoud toegezonden te worden aan het Fonds. Het Fonds voor de Letteren dient in de publicatie genoemd te worden als subsidiegever.

Co-financiering Nederland/Vlaanderen

Aanvragers die ook bij het Vlaams Fonds voor de Letteren een projectwerkbeurs hebben aangevraagd en wier aanvraag door beide instanties wordt gehonoreerd, dienen er rekening mee te houden dat geen dubbele subsidies worden uitgekeerd voor hetzelfde project.

Uitbetaling

Nadat de subsidietoekenning heeft plaatsgevonden, kan door de betreffende vertaler, in afwachting van de definitieve vaststelling door het bestuur, schriftelijk tot betaling van een terugvorderbaar voorschot worden verzocht. Uitbetaling van een voorschot vindt plaats mits het contract voor het met een projectwerkbeurs ondersteunde vertaalproject in

het bezit is van het Fonds en aan de gestelde voorwaarden voldoet. Voor vertalers met gehonoreerde langlopende vertaalprojecten geldt dat een verzoek om een volgend voorschot vergezeld dient te gaan van een voortgangsrapportage en (wanneer in bezit) de belastingaanslag van het jaar waarin het voorgaande voorschot is uitgekeerd. Het bestuur kan besluiten de betaling van voorschotten op te schorten tot de gevraagde definitieve belastingaanslagen zijn ontvangen.

Definitieve vaststelling

Een projectwerkbeurs kan pas definitief vastgesteld worden wanneer door de subsidie-ontvanger is aangetoond dat zijn belastbaar inkomen, gedurende de periode waarin hij (voorschotten van) een projectwerkbeurs heeft ontvangen, onder de inkomensgrens van het Fonds viel. De hoogte van de werkbeurs kan pas definitief worden vastgesteld wanneer de definitieve belastingaanslag(en) is/zijn overgelegd van het jaar of de jaren waarin een (voorschot op de) projectwerkbeurs is uitbetaald.

Na definitieve vaststelling van de hoogte van de projectwerkbeurs wordt het aldus vastgestelde bedrag minus het voorschot uitbetaald. Indien het uitbetaalde voorschot het bedrag van de definitieve projectwerkbeurs overtreft, is de subsidie-ontvanger gehouden het teveel uitgekeerde terug te betalen. Het bestuur behoudt zich het recht voor om een vordering uit hoofde van een te hoog of ten onrechte betaald voorschot te compenseren met andere toegekende subsidies bestemd voor de betreffende vertaler.

Wanneer niet binnen twee jaar na de laatste bevoorschotting de gevraagde definitieve belastingaanslag(en) of andere verklaring(en) omtrent het inkomen zijn overgelegd, dan kan het bestuur besluiten om het subsidiebe-

drag definitief vast te stellen op nihil. Reeds uitbetaalde voorschotten kunnen dan worden teruggevorderd of gecompenseerd met andere toegekende subsidies bestemd voor de betreffende schrijver.

Regeling bij overlijden

Werkbeurzen zijn hoogstpersoonlijk en kunnen niet aangevraagd worden door erfgenamen van de vertaler. Resterende voorschotten kunnen niet opgevraagd worden door de erfgenamen; een reeds uitgekeerd voorschot wordt bij overlijden niet teruggevorderd.

Algemeen Reglement en Huishoudelijk Reglement

Van toepassing op deze regeling is het Algemeen Reglement van het Fonds voor de Letteren waarin algemene bepalingen omtrent de subsidieverdeling zijn omschreven, zoals de aanvraagprocedure, de criteria, voorwaarden en de bezwaarprocedure. Eveneens van toepassing is het Huishoudelijk Reglement waarin de interne organisatie van het Fonds voor de Letteren wordt geregeld. Beide reglementen zijn op verzoek verkrijgbaar bij het secretariaat.

¹ Het gaat dan om werk dat is uitgegeven bij een erkende uitgever in een oplage van minstens 500 exemplaren en dat in de reguliere boekhandel verkrijgbaar is. Uitgaven in eigen beheer, publicaties die uitsluitend in een bepaalde boekhandelketen te koop zijn, gelegenheidsuitgaven, werk in de vorm van redactie en samenstelling, herdrukken, bewerkingen en publicaties van geringe omvang (de omvang van een poëziebundel dient minimaal 20 pagina's te zijn, van proza minstens 35.000 woorden en van kinderboeken minstens 7.000 woorden) vallen hier niet onder.